

2006AE1351

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o lehote ochrany autorského práva a niektorých príbuzných práv (kodifikované znenie) KOM(2006) 219, konečné znenie – 2006/0071(COD)

Úradný vestník C 324 , 30/12/2006 S. 0008 - 0009

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému "Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o lehote ochrany autorského práva a niektorých príbuzných práv (kodifikované znenie)"

KOM(2006) 219, konečné znenie – 2006/0071(COD)

(2006/C 324/03)

Rada sa 6. júna 2006 rozhodla podľa článku 95 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom stanovisko k danej téme.

Odborná sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci, prijala svoje stanovisko 20. septembra 2006 (Spravodajca: pán RETUREAU)

Vzhľadom na obnovenie funkčného obdobia výboru sa plénum rozhodlo pristúpiť k hlasovaniu o tomto stanovisku na svojom októbrovom plenárnom zasadnutí. Zároveň bol pán RETUREAU vymenovaný za hlavného spravodajcu v súlade s článkom 20 vnútorného poriadku.

Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal na svojom 430. plenárnom zasadnutí 26. októbra 2006 104 hlasmi za, pričom 1 člen sa hlasovania zdržal, nasledujúce stanovisko:

1. Návrhy Komisie

1.1 Ide o kodifikáciu, a kodifikované texty, napriek niektorým formálnym úpravám, neprinášajú zmeny do právnej úpravy platnej v dobe kodifikácie, ktorá prebieha v súlade s platnou právnou úpravou.

1.2 V kontexte Európy občanov, zjednodušenie a jasnosť práva Spoločenstva naberá veľký význam. Európsky parlament, Rada a Komisia teda zdôraznili potrebu kodifikovať právne akty, ktoré boli už niekoľko krát menené a dopĺňané, a v medziinštitucionálnej dohode sa dohodli na skrátrenom konaní. V právnych textoch, ktoré majú byť kodifikované, nemožno vykonať žiadne podstatné zmeny.

2. Všeobecné pripomienky

2.1 EHSV konštatuje, že návrhy Komisie sú v súlade s účelom skráteneho konania pri kodifikácii.

2.2 Napriek tomu je potrebné položiť si otázku o konsolidácii predpisov týkajúcich sa autorských práv a iných súvisiacich práv. Kodifikácia je užitočná iba vtedy, ak existuje predpoklad, že právna úprava danej oblasti už sa viac nebude zásadným spôsobom vyvíjať.

2.3 Desiatročná lehota ochrany autorského práva má svoj moderný pôvod v 19. storočí. Dnes je táto lehota 70 rokov po smrti autora. Nedá sa však vylúčiť, že v dôsledku tlaku zo strany nositeľov autorských a príbuzných práv, nedôjde k ďalšiemu predĺženiu ochrannej doby.

2.4 Situácia je v súčasnosti značne nevyvážená, zvýhodňuje dedičov autora (približne 3 generácie) a

nositeľov súvisiacich práv. Bolo by vhodné upraviť dobu, ktorá sa stala neúmerne dlhou, vzhľadom k potrebám verejnosti a samotných tvorcov. Ak člen WTO, ako napríklad Spojené štáty, pravdepodobne predĺži pôvodnú dobu ochrany na 90 alebo na 100 rokov ("pozmeňovací návrh Disney"), čo sa stane v Európe? Budeme musieť upraviť obchodné dohody o "duševnom vlastníctve"?

2.5 Veľký počet literárnych, filozofických a iných diel je vydaných iba v ich pôvodnom jazyku a nebudú znova vydané počas života autora a ani jeho dedičov. Hoci tieto diela v dobe ich vydania neboli "bestsellermi", niektoré z nich majú predsa len určitú hodnotu, avšak rýchlo sa stávajú nedostupnými pre všetkých potencionálnych čitateľov. Neobmedzené predĺženie práv v skutočnosti prináša úžitok iba relatívne nízkemu počtu tvorcov, pričom ochranný systém, z dôvodu ochrannej lehoty, blokuje ďaleko vyšší počet diel, ktoré si čitatelia a študenti nebudú môcť zaobstarat' potom, ako sa minie prvé vydanie.

2.6 Napriek tomu je potrebné položiť si otázku o konsolidácii predpisov týkajúcich sa autorských práv a iných súvisiacich práv. Kodifikácia je užitočná iba vtedy, ak existuje predpoklad, že právna úprava danej oblasti už sa viac nebude zásadným spôsobom vyvíjať.

2.7 V dobe počítačov by bolo vhodné sa hlbšie zaoberať otázkou šírenia diel a právom verejnosti na prístup k svetovej tvorbe a kultúre. EHSV sa teda nazdáva, že kodifikácia v tejto oblasti je predčasná, a uprednostnil by jednoduchú konsolidáciu, preštudovanie podmienok a ochrannej lehoty v oblasti autorských a príbuzných práv, ktorá by bola v súlade s Lisabonskou stratégiou.

3. Osobitné úvahy

3.1 Výbor by privítal, aby bolo do právnej úpravy Spoločenstva zavedené uznanie a adekvátne ochrana licencií, ako sú LGPL (light general public licence) alebo licencie "Creative Commons", čo sa týka knižných a umeleckých diel; Tieto licencie poskytujú ich užívateľom veľkú voľnosť. Napríklad licenciou GPL sa riadi veľký počet programov používaných na informatických serveroch (internetové routery, administratívy, podniky)

3.2 Tieto voľnejšie užívateľské licencie podporujú rozširovanie a nadobúdanie diel užívateľmi a adresátmi, a sú v plnom súlade s cieľmi rýchleho rozširovania poznatkov a technológií, čo by malo byť charakteristické pre Lisabonskú stratégiu.

3.3 EHSV preto vyzýva Komisiu, aby znovu pristúpila k reflexii, ktorá sa však zdá byť paralyzovaná kodifikáciou. Taktiež ju vyzýva, aby predstavila iniciatívy, ktoré umožnia ľahší prístup širšieho publika k dielam, aby uznala voľné licencie a dosiahla rovnováhu medzi právami nositeľov a užívateľov v informačnej spoločnosti.

V Bruseli 26. októbra 2006.

Predseda

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Dimitris Dimitriadis